

13.12.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**13 Aralık 2021
Pazartesi**

13.12.2021

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

13 Aralık 2021 Pazartesi

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ YÖNETMELİKLER

- Hacettepe Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği
- Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Lisansüstü Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği

Yıl bitmeden çıkması bekleniyor! Stokçuya yeni ceza tarifesi

Son dönemdeki stok tartışmalarının ardından mecliste hazırlığı süren pakete ceza artışı da girdi. Üzerinde çalışılan düzenlemeye göre, stokçuluk yaptığı tespit edilenlerden ilk gruptakilere 50 bin TL ila 100 bin TL, ikinci kademedekilere ise 100 bin TL ila 2 milyon TL arasında para cezası verilecek.

Edinilen bilgiye göre, 17 Aralık'ta sona erecek 2022 Yılı Bütçe Tasarısı görüşmelerinin ardından, önce sağlıklılara ücret düzenlemesinin içinde yer aldığı yarım kalan teklif görüşülecek. Ardından, yaklaşık 10 madde olması beklenen yeni bir paket gündeme getirilecek. Daha çok özelleştirmeye hazırlık maddelerini içeren paketin ardından TBMM çalışmalarına iki hafta ara verecek.

Düzenlemede yer alacak maddeler şöyle:

STOKÇULARA CEZA ARTIŞI

Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın ürünleri stoklayarak fiyat artışına neden olanlara verilecek cezaların arttırılmasına ilişkin sözlerinin ardından, 'Perakende Satış Yasası'nın 18'inci maddesinde yer alan stokçulara verilen cezalarda artışa gidilecek. Ceza oranları kademelendirilerek arttırılarak caydırıcı hale getirilecek. Mevcut Parakende Kanunu'nda, "Üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler tarafından piyasada darlık yaratıcı, piyasa dengesini ve serbest rekabeti bozucu faaliyetler ile

tüketicinin mallara ulaşmasını engelleyici faaliyetlerde bulunulamaz” diye tanımlanan stokçuluğa da 50 bin TL’den 500 bin TL’ye kadar para cezası öngörülüyor.

Şimdi stokçular için mevcut yasada yer alan bu cezaların, kademelendirilerek caydırıcılığının daha da attırılması planlanıyor. Üzerinde çalışılan düzenlemeye göre, ilk gruptakilere 50 bin TL ila 100 bin TL, ikinci kademedeki daha büyük oranda yapılan stokçuluğa ise 100 bin TL ila 2 milyon TL arasında para cezası verilecek.

BOTAŞ DÜZENLEMESİ

BOTAŞ’ın ithalattan doğan vergilerinden, Hazine’nin vazgeçmesine dair düzenleme yapılacaktır. BOTAŞ’ın özellikle gümrük vergisi borçlarının silinmesi anlamına geliyor. Devletin alacağından feragat edebilmesi için yasal düzenleme gerekiyor. Bu maddenin BOTAŞ’ın bölünerek satılmasına ilişkin alt yapı çalışması olduğu yorumları yapılıyor.

LİMAN SATIŞLARI YENİDEN

Daha önceki torba tekliften çıkartılan limanların işletilmesine ve satışına ilişkin hüküm yeniden getiriliyor. Halen 20-30 yıllığına işletme hakkı olan limanlardaki sürenin 49 yıllığına çıkartılması planlanıyor. Bu hakkın kullanımı için uluslararası danışman şirketlerince değer tespiti ve fiyatlandırma yapılacaktır.

Mevcut işletmeciler, belirlenen değeri ödeyebilirse, hak onların olacak. Ödeyemezlerse yeni ihaleye çıkılacaktır. Tartışmalar nedeniyle daha önceki tekliften çıkartılan madde yeni teklife konuluyor.

YERLİ ÜRETİM DESTEĞİ

Yenilenebilir enerji alanında kapasite artışı sırasında yerli ürünü tercih eden firmalara, tarife artışı olanağı sağlanacaktır. Daha önce uygulanan ve geçtiğimiz yılın haziran ayında vazgeçilen destek yeniden getiriliyor. Buna göre, kapasite artımına gidecek yenilenebilir enerji üreten şirketlerin, yerli üreticiden alacağı makina, teçhizat, türbin, kanat vs. desteklenecek.

Devlet, yerli ürün kullanan şirketlerin enerji satış birim fiyatlarını belli oranda yükseltmelerine izin verecek. Böylece, yerli üretim teşvik edilecek, ithalata bağlılık azaltılacaktır. Bunu yapan şirketlere de belli oranlarda satış avantajı sağlanacaktır.

Kısıtlı hayat

Ülke genelinde bazı zincir marketlerde fiyatı hızla yükselen, birçok temel gıda ürünleri başta olmak üzere yağ, süt, un, şeker ve sigarada satışlar sınırlandırıldı.

Birçok markette 5 kiloluk yağlardan en fazla iki adet satılırken litre fiyatı 15 lirayı aşan süt de 2 adetle sınırlandırılmış durumda. Market yetkilileri, her müşteriye ürün satabilmek için bu yola başvurdıklarını belirtirken un ve şekerde de satışların sınırlandırıldığı belirtiliyor.

1 KİLO ZEYTİNYAĞI DA 1 KİLO BOŞ TENKEKE DE 35 LİRA

Kilis'te zeytin üreticiliği yapan Erkan Özmaya, bu yıl zeytinden para kazanamadığını söyledi. Fabrikada zeytinyağının litresinin 35 TL olduğunu belirten çiftçi Özmaya, "Şu an bir kilo ağırlığındaki boş zeytinyağı tenekesi 35 TL. Bunun bir açıklamasını yapınlar" diye konuştu.

Özmaya, "Yanı başımızda Suriye'den 58 bin ton yağ giriyor. Gaziantep'te yağ üreticilerinin kendi yağları elinde patlamış. Bugün 1 litre yağ 35 TL. 1 litre yağda sadece 10 TL'si maliyettir. Aynı gün topluyorsun, getiriyorsun, 3 litre yağın 1 litresini satıp işçiye veriyorsun, sana 2 litre kalıyor. İki yılda bir ürün veren bu zeytinyağının hesabını siz yapın. Bugün itibarıyla mazot 10 TL'yi geçmiştir. Hesabını siz yapın" dedi.

İş dünyası temsilcilerinden Bakan Nebati ile buluşma sonrası açıklama

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu, Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati ile buluştukları toplantıyı, "Hammadde fiyatlarındaki artış, medikal firmaların ödemeleri, kamuya iş yapan firmaların durumu, alacakları, KDV alacakları gibi birçok konu gündeme geldi. Sayın Bakanın tüm sorunlarımızla ilgileneceği ve çözüm odaklı çalışacağı kanaati edindim. Çok verimli bir toplantı oldu." dedi.

Hazine ve Maliye Bakanı Nebati, Cumhurbaşkanlığı Dolmabahçe Çalışma Ofisi'nde iş dünyası, reel sektör temsilcileri ve STK başkanları ile buluştu. İş dünyası temsilcileri, toplantı çıkışında gazetecilere değerlendirmelerde bulundu.

TOBB Başkanı Hisarcıklioğlu, 6 saati aşkın bir toplantı yaptıklarını belirterek, bütün meslek örgütleri, iş dünyasının farklı sektör temsilcileriyle bir arada bulunduklarını söyledi.

Gerek reel sektörden gerekse finans sektöründen de katılımların olduğunu aktaran Hisarcıklioğlu, şunları kaydetti: "60'ın üzerinde bir katılım vardı. Yapıcı bir toplantı oldu. Katılımcı demokrasi ve istişare açısından bizler için bu toplantı çok önemliydi. Herkes sorunlarını vakit kısıtı olmaksızın birebir aktarabildi. Sayın Bakan bunların hepsini dinledi ve not aldı. Sayın Bakan bizlere toplantı öncesinde hem mevcut görünüm hem de yeni ekonomik programla ilgili bilgilendirme yaptı. Ham madde fiyatlarındaki artış, medikal firmaların ödemeleri, kamuya iş yapan firmaların durumu, alacakları, KDV alacakları gibi birçok konu gündeme geldi. Sayın Bakanımızın tüm

sorunlarımızla ilgileneceği ve çözüm odaklı çalışacağı kanaati edindim. Çok verimli bir toplantı oldu. İnşallah ülkemiz ve sektörler açısından hayırlı olur."

Yeni ekonomik modele ilişkin soru üzerine Hisarcıklıoğlu, bununla ilgili birkaç slayt ile bilgilendiklerini, detaylarını ileride öğreneceklerini söyledi.

Olpak: Şeffaflık içinde çok net cevaplar aldık

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Nail Olpak ise, "Her şeyin konuşulduğu, Bakanımızın görüşlerini açıkladığı ve soruları yanıtladığı bir toplantı oldu. İş dünyası açısından konuşmak isteyip de konuşamayan olmadı. Bakanımızın iş insanı olması da kolay diyalog kurmamız açısından önemliydi. Ülkemizde her şey iyi olmayabilir ama üretim devam ediyor, tedarik zinciri kopmadı. İhracatımız güzel gidiyor, bankacılık sistemimiz iyi. Fakat dövizde bunlarla uyumlu olmayan uzak bir sorunlu tablo var. Neye ihtiyacımız var diye sordüğümüz şey ise mevcut kazanımlardan geri gitmeyeceğimize ilişkindi. Acaba sermaye kısıtlamaları olacak mı, dövizlerle ilgili bir şey düşünülüyor mu, belirsizlik. Bunlara cevaplar aldık." dedi.

Olpak, şunları söyledi: "13 kûsur olan doların 9'a mı ineceği, 14'e mi çıkacağını düşünmeyi iş dünyası istemez. Bunları konuştuk ve gördüğümüz tablo şu, yarın sabah insanların bir şeyleri değiştirmesi mümkün değil ama şu 7 saatin özetinden gelen açık ki serbest piyasadan herhangi bir şekilde geri adım atılması ve olmayacak müdahaleler yapılması söz konusu değil. Yakın tarihimizde de zaten olmadı. Kaç defa teyit ederek sorduk. Büyüme modelimiz konuşuldu. Enflasyon önemli başlığımız, düşük enflasyon yüksek büyüme geçmişte gerçekleştirilmişti, güvene ihtiyacımız vardı, Sayın Bakan'da bu güveni gördük. 3,5 yıldır kendisi bakan yardımcısı olarak zaten içimizdeydi. Herkes Bakan beye bu ifadeleriyle devam ettikleri sürece destek olacağını da söyledi. Şeffaflık içinde çok net cevaplar aldık."

Asmalı: Sektörel sorunlar masaya yatırıldı

Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) Genel Başkanı Mahmut Asmalı ise "Ülkemizin en güçlü sanayicileri ve firmaları geldi, Bakanımızın 2 saatlik sunumunda ülkemizin güçlü ve kırılgan yanları çok net ifade edildi. Herkes söz aldı, ben not aldım 42 iş adamımız söz aldı. Herkesin çok değerli fikirleri var. Sektörel sorunlar masaya yatırıldı. Bakanımız hepsini not aldı ve toplantı sonunda cevap verdi." diye konuştu.

Asmalı, iletişim kanallarının önemine değinerek, "Bakanımızın sorunları detaylıca bilmesi ve ilgisi iş dünyasında pozitif bir etki bıraktı. Bu tarz iletişim kanallarının her zaman açık olması; yapılan ve alınan kararların sahadaki uygulaması noktasında önemli. Yaşanan sorunları reel sektör temsilcilerinin iletmesi açısından bu fırsatlar sık sık dile getirilmeli. Ekonomi belirsizlik kabul etmiyor, kullanılan dil ve algı yönetimi çok önemli. Bakan beyin çok net ve anlaşılır ifadeleri son derece önemli. Kur mutlaka ihracatçıyı özendirmeli ve öngörülebilir olmalı." dedi.

Gülle: Öneriler ve endişeler dile getirildi

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı İsmail Gülle de "Son derece içimiz ve gönlümüz rahat bir toplantı çıkışıındayız. TİM olarak pandemiden sonraki dönemde ihracatta başarılarla ülkemizin yüzünü güldürdük. Bakanımızın da açıkladığı yeni model yüksek büyüme ve düşük cari açık. Bunu sağlayacak tek argüman da ihracat. Biz de şu ana kadar bunu destekledik. Konulan hedefleri geçtik. Bundan son derece mutluyuz." ifadelerini kullandı.

Gülle, şunları söyledi: "Kafamızdaki bazı sorular ve TL'deki oynaklıkların giderilmesi, azaltılmasıyla ilgili görüşlerimiz, önerilerimiz karşılık buldu. Bakan bey tanıdık olduğumuz, bildiğimiz birisi. Kendisini yalnız bırakmadan destekleyeceğimizi ifade ettik. Enflasyonla mücadele konusunda da destek vereceğiz. 2022'de yakaladığımız ritmi devam ettireceğiz. Daha yüksek bir oranla ihracatımız ithalatımızı karşılayacak. 8 saat her birimizi dinleyerek birbirimizden çok faydalandığımız bir toplantı oldu."

Avdagiç: Toplantıların devam edecek olması olumlu bir adım

İstanbul Ticaret Odası Başkanı Şekip Avdagiç de çok faydalı bir toplantı olduğunu belirterek, "Herkes beklentilerini, yeni dönem hedeflerini ortaya koydu. Öneriler ve endişeler dile getirildi. Çok kapsamlı bir görüşme sonunda Türkiye'nin üretim ve ihracat ağırlıklı politikasının çok daha etkin bir şekilde önümüzdeki dönemde sürdürüleceği üzerinde net bir resim ortaya çıktı. Evet, bazı zorluklar var ama makroekonomik göstergelere bakıldığında gerçekten burada çok doğru ve sıhhatli bir manzara var." dedi.

Avdagiç, Türkiye'nin 2022'de çok daha sağlıklı bir ekonomide ve enflasyonu kontrol altına alınmış olacağını belirterek, "Toplantıya gelirken bazılarımızın sahip olduğu endişelerin dağıldığını öngörüyorum. Daha umutlu ve sonuç odaklı bir sürece gidiyor olduğumuzu gözlemledim. Bu toplantıların devam edecek olması da Türk iş dünyası için olumlu bir adımdır." diye konuştu.

Baran: Sıkıntılar dile getirildi ve Bakan bey de notlarını aldı

Ankara Ticaret Odası Başkanı Gürsel Baran ise "Bakanımız, bakan yardımcılığı döneminde de bize çok yardımcı olup, sorunlarımıza elinden geldiği desteği veriyordu. Bugün de 60'ın üzerinde sanayici, ihracatçı, tüccar, üretici arkadaşımız burada. Ticaretin olduğu her kesimden isim var. Ben KOBİ'lerle ilgili sıkıntıları gündeme getirdim. Şu anda her kesimden söz alan arkadaşlarımız bütün sıkıntılarını dile getirdi ve Bakan bey de notlarını aldı." dedi

İlerleyen günlerde yeni toplantıların da olacağını söyleyen Baran, "Ekonominin her alanıyla ayrı ayrı da toplantı yapılacak. Elimizden gelen desteği vermeye hazır olduğumuzu ilettik Bakanımıza. Problemlerimizin yanında artılarımız var. Pandemi sürecinde bunu öğrendik. Sorunlarımızı biliyoruz, konuşarak çözeceğiz. Herkes içindekini gizlemeden, saklamadan söylüyor." şeklinde konuştu.

“Banka genel müdürleriyle toplantı planlanacak”

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) Başkanı Mehmet Ali Akben, verimli ve güzel bir toplantı olduğunu belirtti. Bakan Nebati'nin banka genel müdürleriyle gelecek hafta bir araya gelip gelmeyeceğine ilişkin soru üzerine Akben, “Söyledi. Artık o planlanacak. Birçok sivil toplum kuruluşuyla görüşmeler yapacağını söyledi. Bunu hep beraber göreceğiz inşallah.” dedi.

Anadolu Aslanları İşadamları Derneği (ASKON) Genel Başkanı Orhan Aydın ise gelecek süreçte hedeflenen yeni üretim, istihdam ve ihracat yolundaki Bakan Nebati'nin çalışmalarına güvendiklerini söyledi. Şu anda en büyük gündemin enflasyon olduğunu ifade eden Aydın, bununla ilgili detaylı görüşmeler yapıldığını, şu anda ihracat ve istihdam ile büyüyen ekonomide hedeflenen verilere en kısa sürede ulaşılabileceğini dile getirdi.

Zorlu Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Nazif Zorlu da oda başkanlarının söz aldığını belirterek, “Sayın Bakanımız samimi olarak 1 saatin üzerinde konuşma yaptı. Neler yapılacağını anlattı. Şu anda iyi bir diyalog içerisinde bir toplantı yapıldı.” dedi.

Bakan Nebati: Serbest piyasadan asla geri adım yok

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, iş dünyası temsilcileriyle İstanbul'da bir araya geldi. Toplantıda; enflasyonla mücadele, kurdaki hareketlilik ve asgari ücret gibi konular ele alınırken, sektör temsilcileri de tek tek söz alarak sorunları dile getirdi.

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, iş dünyası, reel sektör temsilcileri ve STK başkanları ile Cumhurbaşkanlığı Dolmabahçe Çalışma Ofisi'nde bir araya geldi. Basına kapalı gerçekleşen ve yaklaşık 7 saat süren toplantıda, Bakan Nebati, yeni dönemdeki ekonomi politikaları hakkında bir sunum gerçekleştirdi.

Türkiye'nin lojistik altyapısı, ihracat ve üretim kapasitesi hakkında bilgiler veren Nebati, küresel ekonomide yaşanan yapısal değişime de değindi.

Bakan Nebati'nin, serbest piyasadan geri adımın asla söz konusu olmadığına altını çizdiği toplantıda, devletin her alanda destekleyici olmaya devam edeceği mesajı verildiği öğrenildi.

İş dünyası, STK başkanları, kamu ve özel bankaların genel müdürlerinin katıldığı toplantıda, sunumdan sonra iş dünyası temsilcilerine tek tek söz veren Bakan Nebati, farklı sektörlerin görüş ve sorunlarını dinledi.

Bakan Nebati ve iş dünyası temsilcileri ile istişareye dayalı gerçekleşen toplantıda katılımcı bir anlayış ile hareket edileceğinin altı çizildi.

Edinilen bilgilere göre, yeni dönemdeki ekonomi politikalarının iş dünyasına aktarılması amacıyla sektör temsilcileri ile gerçekleşen toplantıların önümüzdeki dönemde de devam edeceği belirtildi.

TBMM'de bütçe maratonu bu hafta tamamlanacak

Meclis, bu hafta 2022 yılı bütçe maratonunu tamamlayacak. Kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesapları üzerindeki görüşmelerde, Cumhurbaşkanlığının yanı sıra iki bakanlığın bütçesi ele alınacak.

TBMM Genel Kurulu, yarın saat 11.00'de toplanarak 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi üzerindeki görüşmelerini sürdürecektir.

Mecliste bu hafta, Cumhurbaşkanlığı ve iki bakanlığın yanı sıra 23 kamu kurumunun bütçesi ele alınacak.

Genel Kurul'da bu hafta 2022 yılı bütçesine ilişkin görüşme takvimi şöyle:

13 Aralık Pazartesi: Kültür ve Turizm Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü, Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü, Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk Kültür Merkezi, Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu, Kapadokya Alan Başkanlığı, Avrupa Birliği Başkanlığı, Türk Akreditasyon Kurumu.

14 Aralık Salı: Cumhurbaşkanlığı, Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği, Diyanet İşleri Başkanlığı, Devlet Arşivleri Başkanlığı, Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı, Strateji ve Bütçe Başkanlığı, İletişim Başkanlığı, Savunma Sanayii Başkanlığı.

13.12.2021

Aynı gün 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin ilk 4 dört maddesi, 15 Aralık Çarşamba günü 9 maddesi, 16 Aralık Perşembe günü ise 3 maddesi görüşülecek.

Meclisin bütçe maratonu, 17 Aralık Cuma günü, bütçenin tümü üzerinde yapılacak konuşmalarla tamamlanacak.

Kılıçdaroğlu, özgürlüklere yönelik yapacakları 6 düzenlemeyi açıkladı

İktidara gelmeleri durumunda ilk 6 ayda vatandaşların özgürlüklerine yönelik sağlayacakları 6 düzenlemeyi anlatan CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, "Türkiye farklılıklarından ve özgürlüklerinden korkan değil, 'farklılıklarını ve özgürlüklerini kutlayan' bir ülke haline gelmelidir." ifadelerini kullandı.

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, Twitter hesabından yayımladığı video ile iktidara gelmeleri durumunda ilk 6 ayda vatandaşların özgürlüklerine yönelik sağlayacakları 6 düzenlemeyi anlattı.

Daha önce gençlere ve kadınlara sağlayacakları kolaylıkları anlattığını anımsatan Kılıçdaroğlu, bunların reform değil, ilk 6 ayda halka nefes aldırarak düzenlemeler olduğunu söyledi.

Kılıçdaroğlu, şöyle devam etti: "Maalesef çok uzun yıllardır özgürlüğün ne olduğu konusunda bu ülkenin kafası karışık. İktidarlar bu ülkede hep birbirlerinin özgürlüklerini kısıtladı. Birbirlerini ezdi. Hep beraber el ele yaptık bu hataları. Oysa insan özgürlükleri basitti ve kolay anlaşılır konulardı. Biz anlamak istemedik. Hayatımın bu aşamasında zannederssem artık anlıyorum, Türkiye farklılıklarından ve özgürlüklerinden korkan değil, 'farklılıklarını ve özgürlüklerini kutlayan' bir ülke haline gelmelidir. Uçmak istiyorsak, kanatlarımıza ağırlık yapan şeylerle ilgili helalleşmeli ve bu bagajları atmamızdır. Türkiye'de insanlar özgür ve haklar bakımından eşit doğmalı ve ömürlerinin sonuna kadar da böyle yaşamalı. Mirasım bu olmalı benim. Türkiye'ye bırakmak istedim miras tam da budur."

Vatandaşların özgürlüklerine yönelik 6 düzenlemeden birinin, İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun "İnsan Hakları, Eşitlik ve Özgürlük Kurumu" adı altında yeniden yapılandırılması olacağını belirten

Kılıçdaroğlu, şunları kaydetti: "Bu kurum toplumsal ayrımcılık, ötekileştirme, kötü muamele başta olmak üzere tüm insan hakkı ihlalleriyle mücadele edecek. Tüm kurum ve kuruluşların uygulamaları insan hakları çerçevesinde denetlenecek. Kurum herkes için eşit hak ve fırsatları teşvik edecek. Gerekli hallerde yaptırım uygulayacak. Şunu da söyleyeyim bu kuruma tahsis edeceğim bina için gözüme saray hükümetinin propaganda aygıtı olan İletişim Başkanlığının binasını kestirdim, aramızda kalsın. İktidarımızda devlet hiçbir siyasi partinin propagandasına alet olamayacağı için o ucube propaganda aygıtına da ihtiyaç kalmayacak."

Kılıçdaroğlu, yapmayı planladıkları ikinci düzenlemeyi, "Devlet adaletle yönetilecek ve hiçbir yurttaşın özgürlüğüne müdahale edilmeyecek. Bu çerçevede fikir ve ifade özgürlüğü, inanç özgürlüğü, yaşam tarzı özgürlüğü ve benzeri tüm özgürlükler herkes için güvence altına alınacak." sözleriyle açıkladı.

İfade özgürlüğünün kamu otoritesinin müdahalesi olmaksızın bilgi ve fikir alıp verme özgürlüğünü de kapsayacağını belirten Kılıçdaroğlu, şunları kaydetti: "İfade hakkı ve özgürlüğü ihlal edilen herkes ihlali yapanların kimliğine ve sıfatına bakılmaksızın yargı makamlarına başvuru hakkına sahip olacak. İfade özgürlüğünü kullanmış ve bu yüzden yargılanan herkesin yargılanması durdurulacak. İfade ve fikir özgürlüğünden dolayı ceza almış olanların kayıpları tazmin ve telafi edilecek. Örneğin barış akademisyenleri ve Anayasa Mahkemesinin hak ihlali kararı verdiği tüm vatandaşlarımız iş başı yapacak. Ayrıca Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları neyi zorunlu kılıyorsa o doğrultuda hareket edilecek. Karar tahliyeyi gerektiriyorsa tahliye gerçekleşecek, yeniden yargılamayı gerektiriyorsa vakit geçirmeksizin yeniden yargılama süreci başlatılacak."

"Devlet vatandaşıyla helalleşecek"

"Birey olma özgürlüğü ve güvenlik hakkı sağlanacak." diyen Kılıçdaroğlu, tüm yaşam tarzlarının güvence altına alınacağını belirtti.

Kılıçdaroğlu, "Geçmişte devletin, bireysel hak ve özgürlüklere müdahalesine maruz kalmış vatandaşlarımızın mağduriyetleri aralarında tazminat ödenmesi seçeneği de olacak şekilde giderilecek. Yani devlet vatandaşıyla helalleşecek. Açık yaralar kapatılacak. Herkesin hayatını eşit haklarla ve özgürce yaşayabileceği bir Türkiye olacak." ifadelerini kullandı.

Kılıçdaroğlu, şöyle devam etti: "Sorulamayacak Sorular Kanunu" çıkaracaklarını belirterek, "Örneğin kamu ve özel sektör işe alımlarında her türden ayrımcılığın önüne geçilecek. İşveren tarafından sorulamayacak ve bireyin beyan etmek zorunda olmadığı unsurlar bu kanunda net bir şekilde tanımlanacak. Soranlar, 'kanuna aykırı

hareket ettikleri' gerekçesiyle cezalandırılacak. Basit bir örnek vereyim, kadınlara evlilik ya da doğum planları sorulmayacak." ifadesini kullandı.

Beşinci olarak da "Bilgiye erişim ilkeleri özgürlükler bağlamında netleştirilecek." diyen Kılıçdaroğlu, şunları kaydetti: "Vatandaş denetimi mekanizması tesis edilecek. Yani vatandaşın devleti denetleme özgürlüğü uygulamaya konulacak. Devlet sırrı kavramı evrensel kriterlere uygun olacak. Devlet sırrı kapsamına giren konular dışında bilgiye erişimin önündeki tüm engeller kaldırılacak. Kamusal bilgiye açık erişim ilkesi doğrultusunda bağımsız medya kurumlarının yanı sıra kamuoyuna da resmi kayıtlara erişim hakkı verilecek. Altı, adil devlet, yurttaşların hak ve özgürlüklerini kısıtlamayacak. Yasalar ve diğer tüm düzenlemeler herhangi bir vatandaşın kimlik, etnik köken, din, engellilik, cinsel yönelim veya yaş özellikleri nedeniyle dezavantajlı duruma düşürmeyecek şekilde hayata geçirilecek. Şimdi troller bunun üstünden yürümeye çalışacaklar. Varsın yürüsünler, aynen öyle yapacağız. Adil bir devlet evlatlarını ayırmaz."

Kılıçdaroğlu, kolaylık başlıklarının üçüncüsünü tamamladıklarını belirterek, "Başaracağız sevgili halkım, bu zincirleri kıracağız. Geçmişin yaralarını kapatmayı başaracağız. Vallahi de başaracağız, billahi de başaracağız. Göreceksiniz. Çocuklarınız sizin yaşadıklarınızı yaşamayacak bu ülkede Allah hepimize böyle güzel bir Türkiye nasip etsin." değerlendirmesinde bulundu.

TÜİK 3 Ocak'ta ya rüştünü ispat edecek ya da kapısına kilit vuracak!

Alaattin AKTAŞ

13 Aralık 2021 Pazartesi

✓ Fiyatı kolaylıkla izlenebilen on kalem ürüne gelen zamlarla aralık ayı TÜFE artışının yüzde 6.55'i şimdiden cepte!

✓ Bu on kalemin TÜFE'deki ağırlığı yüzde 22. Kalan yüzde 78'i oluşturan mal ve hizmetlere ortalama yüzde 5 zam gelmiş olsa bile aralık ayı TÜFE artışı yüzde 10'u geçiyor.

✓ Aralık ayı TÜFE oranının açıklanacağı 3 Ocak işte bu yüzden TÜİK için rüştünü ispat ya da kapıya kilit vurma günü...

Konu enflasyon, konu Türkiye'nin son yıllarda hiç görmediği, hele hele yeni nesillerin hiç yaşamadığı düzeydeki enflasyon...

Yazımızın başlığında ne demek istediğimizi detaylı olarak anlatıyoruz. Ama merak edenler için hemen vurgulayalım; eğer aralık ayındaki TÜFE artışı yüzde 10'un altında kalırsa bu mucize ötesi bir oran demektir. Şu anki tablo ve gidişat, aralık ayı TÜFE artışının çift haneli olacağını göstermektedir. Dolayısıyla aralık için yüzde 10 ve üstü enflasyon normaldir. Öyle "zararsız" ve birilerini mutlu edecek bir oran açıkladığı takdirde TÜİK kendini feshedip kapısına kilit vurmalıdır!

Neler yaşanıyor neler!

Eylül ayıyla birlikte gündeme getirilen ve nasıl bir amaca hizmet ettiği hala net olarak anlaşılamayan yeni ekonomi politikasıyla döviz kuru tırmandırılınca haliyle fiyatlar da bu tırmanışa ayak uydurdu. Fiyatlarda giderek ivme kazanan bir artış var.

TÜİK'in hesapladığı tüketici fiyatlarında kasım ayında her ne kadar önceki yılların kasım aylarına göre yüksek bir artış varsa da bu oran yine de düşük. Bir hafta önce bugün, yani 6 Aralık'ta da yazdığımız gibi kasım ayı ölçümü hatalı. Öyle onlarca kalemden oluşan TÜFE'yi tümüyle irdeliyor değiliz, bunu yapamayız da zaten;

yalnızca otomobil fiyatlarındaki artışın gerçeği yansıtmadığını dikkate almak kasım oranının olduğundan düşük açıklandığını görmek için yeterli.

Kasım ayını eksik de olsa geride bıraktık ve asıl kızılca kıyametin koptuğu aralık ayına geldik.

Zam görmeyen mal ve hizmet neredeyse hiç yok. Oranlar inanılmaz. Piyasada aslında tam bir kaos hakim. Kimse elindeki malı satmak istemez halde. Yarın ne olacağını kimse bilmiyor.

Tam bir “Herkes gider Mersin’e” durumu söz konusu. Tüm dünya faiz artırarak parasının değerini koruma, enflasyonu dizginleme, ekonomisini stabil tutma telaşına düşmüş; biz ise yeni ekonomi politikası keşfetme derindeyiz. Sonucu da görüyoruz işte...

3 Ocak’ta takke düşecek!

Vatandaş fiyat artışını yaşıyor ve kendi ölçümünü gayet iyi yapıyor. Sonrasında bu artışların gerçekte olduğu gibi açıklanıp açıklanmadığı aslında çok da önemli sayılmaz. Ne var ki vatandaş kandırılmaya çalışıldığına kızıyor. Hem ayrıca bazı dönemler var ki oranın hangi boyutta açıklanacağı çok önem taşır hale geliyor.

İşte 3 Ocak’taki açıklama da böyle, çok önemli.

Milyonlarca memur ve memur emeklisi açıklanacak oranı bekliyor; çünkü maaş zamlarını bu orana göre hesaplanacak şekilde alacaklar.

Yüzde 6.55 şimdiden cepte ve çift haneye gidiliyor

TÜİK, TÜFE’yi hesaplarken 400’ün üstünde mal ve hizmetin fiyatını esas alıyor. Bizim bu kadar ürünün fiyatını izlememiz tabii ki mümkün değil. Biz çok daha basit bir yolla enflasyonun nereye gitmekte olduğuna bakmak istedik.

TÜFE’de ağırlığı yüksek olan ve fiyatını takip edebildiğimiz on kalem seçtik. Bu ürünlerin ilk 12 günlük fiyat ortalamasını aldık ve mevcut fiyatların ay sonuna kadar değişmeyeceğini varsayarak aylık bir ortalama bulduk. Sonra bu değerleri TÜFE’deki kasım değerleriyle kıyaslayıp artış oranını hesapladık.

Kuşkusuz kur değişimine paralel olarak özellikle akaryakıt fiyatları başta olmak üzere bazı fiyatlar yukarı ya da aşağı yönlü değişime uğrayabilir.

Otomobil fiyatlarındaki değişimi yüzde 50 olarak hesaba kattık. Bu oranı bir anlamda iki aylık olarak düşünmek gerekir. TÜİK aralıkta otomobil fiyatlarını tam olarak derlerse kasım ayının eksikliği de giderilmiş olacaktır. Bu kendiliğinden gerçekleşecektir. Ekimde örneğin 100 bin lira otomobil kasımda 135 bine, aralıkta 160 bine yükselmişse, normalde aralık ayı artışı yüzde 18’dir. Ancak TÜİK kasım

ayındaki fiyatı yaklaşık yüzde 10 artışla 110 bin lira aldığı için şimdi hesaplamada 110 binden 160 bine çıkışın oranı alınacaktır ve bu da yüzde 45'tir.

Sigaraya gelen zam belli ve ortalama yüzde 11.7.

Ekmek zammı her kentte farklı olsa da ortalama yüzde 25'lik artışla hesap yapmak yanlış değil.

Akaryakıt fiyatlarının da dünkü düzeyde ay sonuna kadar uygulanacağını varsaydık.

Toplam TÜFE'deki ağırlığı yüzde 22 olan bu on kalemdeki zamlardan TÜFE'ye yansıma yüzde 6.55 düzeyinde.

Yani bu kalemlerde fiyatlar düşmez ve mevcut fiyatlar ay sonuna kadar aynen geçerli olursa TÜFE'de yüzde 6.55'lik artış şimdiden cepte!

Yüzde 10 sürpriz değil

Sözünü ettiğimiz on kalemdeki zamların toplam TÜFE'ye etkisi en fazla artı-eksi yarım puan oynar. Dolayısıyla bu kalemlerin etkisi yüzde 6-7 aralığında gerçekleşecektir.

Peki ya TÜFE'nin kalan yüzde 78'i!

Fiyatını tek tek belirleme şansına sahip olmadığımız, ancak çok yüksek zamların geldiğini hepimizin bildiği onlarca ürün var.

Birkaç varsayımda bulunalım...

Önce en iyimserini dile getirelim. TÜFE'nin sözünü ettiğimiz on kalemi dışında kalan ve toplamdaki ağırlığı yüzde 78 olan kalemlerde fiyatlar varsayalım hiç değişmedi. Bu durumda bile aralık ayı TÜFE artışı yüzde 6.55'tir.

Diğer kalemlerdeki ortalama zam oranının yüzde 5 düzeyinde gerçekleşmesi, aralık ayı TÜFE artışının çift haneye ulaşması demek. Bu durumda aralık ayı artışı yüzde 10.44 olacak.

TÜFE'nin yüzde 78'ini oluşturan kalemlerdeki ortalama zammın yüzde 10'u bulması halinde ise toplam TÜFE artışı aralık ayında yüzde 14'ün üstüne çıkacak.

Bu varsayımlar ortaya koyuyor ki aralık ayındaki TÜFE artışını tek hanede tutmak mümkün olmayacak.

Aylık TÜFE artışı şimdiye kadar en yüksek düzeye yüzde 6.30'la 2018'in eylül ayında çıkmıştı.

Çok açık ki bu ay tüm zamanların rekorunu kıracağız.

Yine “zararsız” bir oran görür müyüz?

Bugün itibarıyla bile yüzde 6.55’lik aylık artış oranı cepte. Üstelik diğer kalemlerde de çok yüksek oranlı zamlar var.

TÜİK kasım ayında diğer tüm kalemler bir yana otomobil fiyatları yönüyle sınıfta kaldı ve TÜFE artışını olması gerekenden düşük açıkladı. Umulan, bu ay o eksikliklerin giderilmesi ve gerçek artışın açıklanması.

Hele hele öyle yüzde 3-4 gibi hiçbir şekilde izah edilemeyecek bir oran açıklanırsa TÜİK kapısına kilit vurup gitsin!

Zaten o yüzden 3 Ocak açıklamasının TÜİK için büyük bir fırsat olduğunu düşünüyoruz:

“TÜİK 3 Ocak Pazartesi günü enflasyon hesaplamasının doğru ve güvenilir olduğu konusunda ya rüştünü ispat edecek, üstündeki kara bulutları dağıtacak ya da kapısına kilit vuracak ve işlevsiz olduğunu ilan etmiş olacak.”

TÜFE'de en çok ağırlığa sahip başlıca kalemlerdeki mevcut zam oranlarından aralık ayına yansıma

Ağırlık sırası		TÜFE'deki ağırlık (%)	Zam oranı (%)	TÜFE'ye etki (puan)
2	Sigara	4,5656	11,7	0,53
3	Benzinli otomobil	4,1322	50,0	2,07
4	Dizel otomobil	3,0678	50,0	1,53
7	Ekmek	2,4745	25,0	0,62
9	Dana eti	2,0120	25,0	0,50
11	Motorin	1,6636	17,2	0,29
12	Benzin	1,1553	17,3	0,20
13	Tavuk eti	1,1435	25,0	0,29
17	Yumurta	0,9497	30,0	0,28
19	LPG	0,9433	25,6	0,24
	Toplam	22,1076	29,6(*)	6,55

(*) Her bir kalemdeki zam oranının TÜFE'deki ağırlığı dikkate alınarak hesaplandı.

Aralık ayı TÜFE artışı yüzde 10'un altına inmez!

	TÜFE'deki ağırlık(%)	Zam oranı (%)	TÜFE'ye etki (puan)	Toplam (%) (*)
On kalem	22,1076	29,60	6,55	6,55
Diğer kalemler	77,8924	0,00	0,00	6,55
Diğer kalemler	77,8924	2,50	1,95	8,50
Diğer kalemler	77,8924	5,00	3,89	10,44
Diğer kalemler	77,8924	7,50	5,84	12,39
Diğer kalemler	77,8924	10,00	7,79	14,34

(*) On kalem ve diğer kalemler toplamı.

Memur ve emekliler yüzde 23 zam alabilir

Memur ve memur emeklilerine bu yılın ikinci yarısındaki enflasyonun yüzde 3'ü geçmesi halinde aradaki farkın verilmesi gerekiyor. Bu farkın üstüne de 2022'nin ilk yarısı için 5 puan daha eklenecek ve zam oranı bu şekilde belirlenecek.

Kasım sonundaki duruma göre beş aylık TÜFE artışı yüzde 10.48 ve bundan dolayı memura yılbaşında (10.48-3) yüzde 7.48'lik enflasyon farkı zammı verilecek. 5 puanlık normal zamlarla birlikte toplam zam 12.48 olacak.

Ancak aralık ayındaki fiyat artışı bu hesapta yok.

Aralık ayındaki fiyat artışı yüzde 10 olduğu takdirde 2021'in ikinci yarısındaki TÜFE artışı yüzde 21.5'i bulacak. Bu orandan 3 puanın düşülmesi ve 2022'nin yüzde 5'lik zammının eklenmesiyle memur ve memur emeklileri ocak ayında yüzde 23.5 zam alacak.

İşte bu yüzden TÜİK'in 3 Ocak'ta açıklayacağı aralık ayı fiyat artışı çok büyük önem taşıyor. Artışların bir kısmının aralık ayında hesap dışı kalması ve endekse ocak ayında girmesi bile memur için büyük dezavantaj demek.

Abdulkadir Selvi

Nureddin Nebati iş dünyasıyla ne konuştu?

13 Aralık 2021

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati iyi bir başlangıç yaptı. Gömleğin ilk düğmesini doğru ilikledi. Dilerim devamı da aynı şekilde gelir.

Meclis'teki bütçe görüşmelerinde iktidar ve muhalefeti kucaklayan bir konuşma yaptı.

“Çok değerli muhalefet partisi milletvekillerine ve AK Parti grubuna, değerli ortağımıza teşekkür ediyorum. Eski milletvekilinize sahip çıktınız. Beni saygıyla, hoşgörülle dinlediniz. Bu güzelliği Rabbim daim eylesin” dedi.

Hazine ve Maliye Bakanı olduğunda **Nureddin Nebati**'nin, **“ateşten gömlek”** giydiğini söylemiştim. **Nebati** kucaklayıcı üslubuyla giydiği ateşten gömleğe muhalefetin de kredi tanınmasını sağladı.

Nureddin Nebati cumartesi günü iş dünyasının temsilcileri ile bir araya gelmişti. Önümüzdeki hafta da bankacılarla toplantı yapacağını öğrendim. İstişare sürecini ekonominin diğer paydaşlarıyla da sürdürecektir.

EKONOMİ YÖNETİŞİMİ

Ekonomide dev dalgalanmaların yaşandığı bir dönemde en çok buna ihtiyacımız var. Çünkü ekonominin önündeki en önemli sorun belirsizlik. Ekonominin yarısı güven demektir. Şu süreçte ekonominin en çok ihtiyaç duyduğu şey güven iklimi. Hem belirsizliğin giderilmesi hem de güven ikliminin sağlanması açısından diyaloga her zamankinden daha çok ihtiyaç var. O nedenle Bakan **Nebati**'nin kucaklayıcı tarzı ve üslubu doğru. Ekonomiye, ekonominin aktörleriyle birlikte yönetme anlamında buna ekonomi yönetişimi demek daha doğru bir tanım olacak.

İŞ DÜNYASI NELERİ GÜNDEME GETİRDİ

Hazine ve Maliye Bakanı **Nureddin Nebati**'nin iş dünyasıyla yaptığı toplantının yelpazesine baktım. Şu mahalleden, bu mahalleden gibi bir ayırım yapılmamış. İş

dünyasının önde gelen isimleri, sektör temsilcileri, STK başkanları ve banka genel müdürlerinden oluşan 67 kişi katılmış.

Ekonomik sorunlar tüm çıplaklığı ile anlatılmış. Yeni ekonomik modelin başarısının en az 2 yıl sonra görüleceği ifade edilmiş.

Bazı bankacılar kur baskısından yakınmış. Kur baskısının işleri zorlaştırmaması için Merkez Bankası'nın faizler konusunda daha esnek davranmasını önermiş.

Enerji maliyetlerindeki yükseliş dikkate getirilmiş.

Belirsizlikten şikâyet edilmiş. Dövizdeki yükselişin maliyet hesaplarını altüst ettiği belirtilmiş. Dövizdeki belirsizliğin ortadan kaldırılması istenmiş.

MALİYE BAKANI'NIN MESAJLARI

* Hazine ve Maliye Bakanı **Nebati**, toplantının başında yeni ekonomi modeliyle ilgili iki buçuk saat süren kapsamlı bir sunum yapmış. Bir anlamda yedi buçuk saat süren toplantının üçte biri Bakan'ın sunumuyla geçmiş.

Nebati zaten ekonomi bakan yardımcısıydı. Ayrıca düşük faiz, yüksek büyüme olarak tarif edilen üretim ekonomisi modelini savunan birisiydi. O nedenle yeni modeli iş dünyasına anlatmasının zor olduğunu zannetmiyorum. Peki ihtiyaç var mıydı? Vardı. Hatta daha önce yapılmalıydı. Piyasanın desteği sağlanarak yeni modele geçilmeliydi. O zaman olmadı ama en azından bundan sonra belirsizliğin ortadan kaldırılması için gerekli.

FAİZLER NE OLACAK

Bazı bankacılardan gelen Merkez Bankası'nın faizler konusunda daha esnek olması önerisine **Nureddin Nebati** yanıt vermiş. Faizlerin düşürülmesi kararından kesinlikle geri dönüş olmayacağını altını çizmiş. İş dünyasıyla toplantıda en çok öne çıkan başlıklardan biri **Nureddin Nebati**'nin, "**Faiz sarmalına izin verilmeyecek**" sözü olmuş. Zaten toplantının başında yaptığı kapsamlı sunumda da yeni ekonomi modelini düşük cari açık ve yüksek büyüme olarak özetlemiş.

MADDE MADDE MESAJLAR

Toplantıya katılan iş dünyasının temsilcileriyle yaptığım görüşmelerden çıkardığım ana başlıkları maddeler halinde sıralamak istiyorum:

1- Serbest piyasa ekonomisinin prensiplerinden taviz verilmeyecek.

2- Sermaye kısıtlaması, döviz müdahale söz konusu değil. Bakan Nebati bankalardaki döviz mevduatı hesaplarına müdahale ve sermaye kısıtlamasına dönük

spekölasyonların hatırlatılması üzerine, döviz mevduatı hesaplarına müdahale ve sermaye kısıtlamasının söz konusu olmayacağını söylüyor. Güvence veriyor.

3- Önümüzdeki günlerde piyasalardaki dalgalanmanın azalacağını söylüyor. Alınan tedbirlerle durulmanın sağlanacağını ifade ediyor.

4- İhracata dayalı büyüme ve döviz gelirlerinin artması nedeniyle Türkiye'nin en önemli sorunu olan '**Cari İşlemler**' dengesinde kalıcı iyileşme sağlanacağını söylüyor.

5- "Üretim ve istihdam artacak. Makro dengeler güçlenecek" diye konuşuyor.

6- Büyüme hedefi aşılanacak, enflasyon düşecek diyor.

7- Bakan Nebati, ekonomik dalgalanmanın tüm yükünün özel sektör tarafından çekilmesine izin vermeyeceklerini ifade ediyor. Özel sektörün yükünü hafifletecek düzenlemelerin devreye sokulacağını anlatıyor.

"Devlet her alanda destek verecek" diyor.

FİYAT FARKI KARARNAMESİ GELİYOR

* Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, kabine toplantısından sonra kamuya iş yapan müteahhitlerle ilgili olarak fiyat farkı kararnamesi çıkarılması talimatını vermişti.

İnşaat sektörü hem demir, çelik ve çimento başta olmak üzere girdilerdeki artıştan hem de dövizdeki anormal yükselişten etkilendi. Kamudan ihale alırken dolar kurunu sekiz buçuk ya da en fazla dokuzdan tutanların hesapları dolar 14 liraya dayanınca altüst oldu. Zor durumda kaldılar. Bu durum sadece inşaat sektöründe yaşanmıyor. Sağlık dahil olmak üzere kamuya iş yapan tüm firmaların en önemli sorunu haline gelmiş durumda.

Toplantıda inşaat sektörünün temsilcileri bu konuyu gündeme getiriyor.

Nureddin Nebati, "Kamuya iş yapan firmaların sorunlarını çözeceğiz" diyor.

Fiyat Farkı Kararnamesi konusu masaya yatırılıyor. İş dünyasından çıkarılacak fiyat farkı kararnamesinde firmalara "**tasfiye**" hakkının tanınması önerisi geliyor. **Nureddin Nebati**, tasfiye önerisine sıcak bakmadıklarını çünkü daha sonra çok pahalıya mal olduğunu ifade ediyor. İş dünyasından bu kez tasfiye yerine devir hakkının getirilmesi önerisi geliyor. **Nebati** bunun üzerinde çalışabileceklerini söylüyor.

Kamuya iş yapan firmalar şimdi acilen fiyat farkı ve tasfiye kararnamesinin çıkmasını bekliyor.

ASGARİ ÜCRET RAKAMIM TUTACAK MI?

ASGARİ ücretin bugün açıklanması bekleniyor. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı **Vedat Bilgin**, “**Toplumun beklentilerini karşılayan ciddi bir asgari ücret artışı yapacağız**” dedi. Ankara’da bazı rakamlar konuşuluyor. Benim kulağıma 4 bin 70 TL gibi bir şey geldi. Dilerim daha çok olur ama ben duyduğumu söyleyeyim.

İbrahim Kahveci

Düşün peşime!

Tam bir çelişkiler yumağı. Hiçbir tutar tarafı, hiçbir gerçeklik payı yok ama düşün peşime diyebilen bir yönetim anlayışı ile yaşıyoruz.

Ülke parayı kaybedebilir ama realiteyi kaybederse asıl onu bulamayız diyorduk ya... İşte o noktadayız.

19 yıl buna hazırlandık diyorlar ama 19 yıl sonra sadece 6 ay sonra meyvesini yiyebilecekmişiz. O zaman 19 yıl niye bekledik?

19 yıl sonra ülkeyi 'kurtuluş savaşı' noktasına getirmek kimin marifeti olabilir? Bunun hiç mi vebali yok?

Sorular çok ama cevap hiç yok.

Mesela kurlar yükselecek ve ihracat artacak ama kurları da yükselten şer güçlermiş. İyi ama kurlar yükselsin mi istiyoruz yükselmesin mi? Bunu da bilen yok...

Ya da bu ülkeye 'ödemeler dengesi' verilerine göre yabancılardan yılın ilk 9 ayında 32,8 milyar dolar net para gelmiş.... **Olsun rakamların hiç önemi yok.**

Slogan yeter bize.

Rakamların o kadar önemi yok ki... Mesela ülkede tüm faizleri sıfırlasak toplam tutar en fazla 550 milyar lira. Oysa sadece kur artışının ve sadece 3 aylık maliyeti 3,2 trilyon lira. Hatta burada ithalatın maliyet kısmı hiç yok.

Realite gidince sloganla bu saçma sapan işlere imza atılabiliyor. Ve Millete -düşün peşime- denilebiliyor.

Gelin sadece faize bakalım:

Merkez faiz indiriyor ama sadece Merkez indiriyor. Piyasada faizler inmediği gibi yeniden yükselişler yaşanıyor.

Geçen hafta Hazine yüzde 22,70'den borçlandı. Oysa faizleri düşürmeden önce Eylül ayında Hazine borçlanması yüzde 17,70'dendi.

Hani bunun akli nerede? Gelin de bu borçlanmayı izah edin. Gelin de bir kaç rakamla olanları açıklayın.

Faizler düşüyor ama sadece tasarrufçu açısından. MB faizleri 19,0'dan 15,0'e çekti. İşte bu sürede mevduat faizleri de 18,14'den 14,99'a geriledi. Oysa kredi faizleri tarafı ya az düştü ya da yükseliş yaşıyor.

Acaba faiz lobisi denildiğinde ne anlarsınız? Milletten ucuza toplayıp krediyi pahalıya satmak olarak tarif edebilir miyiz? Eğer tarif buysa şu anda ülkeyi tam bir faiz cenneti haline getirmedik mi?

Oysa faizler riskler düşürüldüğünde indirilir. Ama şu anda en büyük riskimiz olarak 'yönetim riskimiz' başımızdayken nasıl düşürülebilir bu faizler? Tabii ki göstermelik düşüşlerin arkasında gerçekte yükselen faizleri yaşıyoruz.

Tıpkı görüntüde mandacı ekonomistler diye bir yerler suçlarken, gerçekte mandacı benzeri dış ilişkilerde işlevleri yerine getirmek gibi.

Görüntü başka, gerçek başka olunca bu bütün yapıya sirayet ediyor.

Bunu düzeltebilecek tek bir seçenek var: Yönetimin yanlışlarını daha gür sesle dile getirip ülkeyi kişi bağımlılığından Milli bağımsızlığa taşımak.

Bu yolda en büyük görev ise, veriler eşliğinde gerçekleri dile getirip, kendi geleceği yerine evlatlarının-gençlerin geleceğini ön plana alan kesime düşmektedir.

Başka yol kalmamıştır.

Ülkemiz şu anda Arjantin yolunda ama bir sonraki adım Venezuela olacaktır.

Arjantin modelinde kuyruklar vardır ama Venezuela modelinde kuyruklar yoktur. Çünkü kuyruğa girecek mal olmayacaktır.

Ya da şöyle izah edelim: Kuyruklara da şükredin.

Faizlerdeki Değişim	MB Faizi	Mevduat Faizi	Taahhüt Kredisi	Konut Kredisi	Ticari Kredi	2 Yıllık Tahvil	10 Yıllık Tahvil
17.09.21	19,00	18,14	21,28	17,89	21,26	17,68	17,10
03.12.21	15,00	14,99	23,64	17,03	19,47	21,39	21,56

Oğuz Demir

Asgari ücret ne olacak?

Bugün artık asgari ücret görüşmelerinden bir sonuç çıkması muhtemel. Görüşmeler başlamadan önce işveren temsilcileri ve hükümet yetkilileri sürecin hızla tamamlanabileceğine dair **umutlu olduklarını** ifade etmişlerdi. Ancak yapılan üç toplantıdan da sonuç çıkmadı.

Yapılan açıklamalardan anladığımız kadarıyla işverenlerin teklif ettikleri asgari ücret seviyesi ile işçilerin beklentileri arasında **derin bir uçurum** var. Her ne kadar işveren temsilcileri somut bir tutar ifade etmediklerini söylemiş olsalar da geçtiğimiz hafta **asgari ücretin 3.100 TL'ye çıkarılması** teklifi çokça yazıldı, çizildi.

İşverenler de asgari ücretin bu şekilde 3.100 TL olmasına kimsenin razı olmayacağını biliyorlarken bu 3.100 TL rakamı neden ortaya çıkmış olabilir?

İşçi temsilcilerinin beklentileri nedeniyle yapılan bir hamle olabilir. Mesela Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) görüşmelere başlamadan önce **asgari ücretin en az 5.200 TL olmasını istediklerini** kamuoyu ile paylaşmıştı. 2021 başından bu yana asgari ücretlinin temel harcama kalemlerinde yaşanan fiyat artışları ve önümüzdeki dönemde de enflasyonda yaşanacak olası artışlar **dikkate alındığında talep gayet makul**.

Ancak işin bir de işveren boyutu var ve anlaşılan o ki **işveren kesimi asgari ücrette o seviyelerin telaffuz dahi edilmesini** istemiyor. Bu şartlar altında sonuç ne olacak tahmin yapmak güç.

Ancak benim bir tahminim var.

Hatırlayın. Cumhurbaşkanı Erdoğan daha önce asgari ücrete fevkaledenin fevkinde bir artış yapılacağını açıklamıştı. Daha önce asgari ücrete **AKP iktidarları döneminde yapılan en yüksek artış oranı yüzde 30** idi. Böyle baktığınızda artış oranının **yüzde 30'un üzerine çıkması kesin gibi**. İşverenlerin ise pozisyonu yukarıda da belirttiğim gibi.

Her ne kadar DİSK gibi işçi örgütleri kabul etmese de asgari ücrete **yüzde 35 civarında bir artış yapılması** gündeme gelebilir. Bu dediğim gerçekleşirse brüt ücret

üzerinden yüzde 35'lik artışın **net ücret karşılığı 3.710 TL gibi** bir seviyeye tekabül ediyor. Net asgari ücret üzerinden bu ücret artışı yapılırsa **ise 3.800 TL gibi** bir asgari ücret karşımıza çıkabilir.

10 milyondan fazla çalışanı oldukça zorda bırakacak böyle bir asgari ücret seviyesinin kabul edilebilmesi için bir ihtimal **Temmuz 2022'de enflasyon farkı kadar ek artış da** gündeme gelebilir. Bunlar sadece tahmin.

Elbette başta belirttiğim gibi gönülden geçen tüm çalışanların yaşam standartlarının yükselmesi, **asgari ücretin en azından yoksulluk sınırına** yaklaşması.

***

Asgari ücret gündemi bir süredir işgal ediyor ancak toplumda asgari ücretliler gibi oldukça zor durumda olan bir kesim daha var. O da **asgari ücretten dahi daha düşük aylık bağlanan emekliler**. Onlar da bir yandan yeni yılda kendilerine yapılacak maaş artışını merak ediyorlar. Biliyorsunuz ki emekli maaşları da memur maaşları da **toplu sözleşmede belirlenen artış oranı ve enflasyon farkına** göre belirleniyor.

Toplu sözleşme masasından hükümet ve memur sendikası yetkilileri rekor artış müjdesiyle çıkmışlardı. **Kabaca iki yıl için yüzde 35'e varan** artışı da büyük bir iş gibi anlatmışlardı. İşin ilginç tarafı gerçekten de ilk yıl maaş artışları **enflasyon nedeniyle yüzde 35'e** çıkabilir. Ancak bu yüzde 35'lik artışın temel nedeni **belirlenen maaş artış oranları değil, enflasyondaki hızlanma** olacaktır.

Gelin kabaca hesaplayalım!

2022'nin ilk altı ayı için anlaşılan artış oranı yüzde 5. Bu orana **2021 ikinci altı ayı için enflasyon farkı da** eklenecek. Enflasyonun Aralık ayında oldukça yüksek bir seviyeye çıkacağı tahminiyle hareket edersek ve TÜİK enflasyonu yüzde 4 gelirse enflasyon yüzde 14,9 ve enflasyon farkı da %11,9 oluyor. Yüzde 5'lik zammı da eklediğimizde yılbaşında memurlar ve emeklilere toplam **yüzde 17'ye yakın bir ücret artışı** gündeme gelebilir.

Benzer şekilde ikinci altı ay için anlaşılan ücret artış oranı da **yüzde 7 ve yanına ilk altı aylık enflasyon farkı**. Eğer enflasyondaki artış bu şekilde devam ederse yılın ilk yarısında yüzde **15'lik bir ara dönem ücret artışı da** söz konusu olabilir.

Ama böyle bir ücret artışı iş görür mü? Ürünlere gelen zamların yanında fiyat artışı olarak değerlendirilebilir mi?

Ona da siz karar verin!

13 Aralık 2021, Pazartesi

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

Cep telefonu ve siyaset

Devletten yapılan açıklamalara göre Kanal İstanbul'un alt yapısına ilişkin çalışmalar ilerliyor. Bu arada iki tane hat Kanal İstanbul'un altından geçecekmiş. **Sanırım bu açıklamalar Kemal Kılıçdaroğlu'nun yabancılara yazdığı "sakın katılmayın" içerikli mektuplara en iyi cevaptır.**

Bu çağın en etkili aracının cep telefonu olduğu kesin. Mesela ben bu bilgileri dün cep telefonumdan aldım. Bu teknik araçlar içinde bulunan çağlara isim verirler. Örneğin atom çağı gibi, ya da bilgi çağı gibi. Bence bu çağın adı da cep telefonu çağı. Yıllar önce Arjantin'de Buenos Aires'e gidiyordum. Yolda bir temizlik işçisi telefon kulağında "ola" diye konuşuyordu. Aynı şeyi dünyanın her köşesinde görebiliyoruz. Cep telefonu ile arayıp bulmamak mümkün değil. Daha da önemlisi cep telefonu bir bilgi ansiklopedisi halinde. **Dünyada cep telefonundan bulamayacağınız bilgiler, rakamlar artık yok.**

Bu bakımdan siyasetin de cep telefonuna kendini uyarladığını görmek mümkün. **Cumhurbaşkanı Erdoğan dünyanın her köşesindeki toplantılara cep telefonu ile mesajlar gönderiyor ya da şehitlerin ailelerinin acılarını cep telefonu ile paylaşıyor. Cep telefonlarının farkında olmayan kesim ise Türk muhalefeti. Çünkü en küçük yalanlar bile cep telefonu sayesinde anında ortaya çıkıyor.** Ama muhalefete göre ve özellikle Kılıçdaroğlu'na göre yalan söylemenin hiçbir olumsuz sonucu yok. Yalan gerçek gibi kabul ediliyor. **Benim cep telefonumda Kemal Kılıçdaroğlu'nun ünlü yalanları görüntüleriyle duruyor.** Demek ki yeni döneme damgasını vuran cep telefonunu kimsenin hafife almaması lazım.

Geçen yüzyılın telefonlarını hatırlayın. Şehirlerarası konuşmak için üç 4 saat beklerdiniz. Ya da kırsal kesimde telefon görmek bir hayaldi. Şimdi her şey değişti. **Cep telefonu demokrasiyi de güçlendiriyor.**